

DET TEKNISKE BEREGNINGSUTVALG
FOR INNTEKTSOPPGJØRENE

Forbruker- og administrasjonsdepartementet
OSLO-DEP.

PROGNOSE FOR UTVIKLINGEN I PRISER OG DISPONIBLE REAL-
INNTEKTER I 1975

Det tekniske beregningsutvalg viser til departementets brev av 6. mars i år, hvor utvalget ble bedt om å legge fram nye prognoser for utviklingen i priser og disponible realinntekter for lønnstakere og trygdede i 1975.

Utvalget har på grunnlag av et sett forutsetninger for ulike økonomiske størrelser og ved hjelp av modellen PRIM III utarbeidet en prognose for stigningen i konsumprisindeksen fra 1974 til 1975. Prognosen bekrefter at stigningen i konsumprisindeksen fra 1974 til 1975 antakelig vil bli om lag 11 prosent. De nye beregningene ligger litt i overkant av dette, men det knytter seg såvidt stor usikkerhet til beregningene at Beregningsutvalget på det nåværende tidspunkt ikke finner grunn til å fravike det tidligere offentliggjorte anslag.

Med de skatteregler som gjelder og den anslåtte prisstigning vil lønnstakere med en lønnsstigning i 1975 som ventet for industriarbeidere, få en øking i disponibel realinntekt fra 1974 til 1975 varierende fra ca. 2½ prosent til ca. 8 prosent avhengig av inntektsnivå og barnetall. For trygdede ektepar med minstepensjon vil den disponible realinntekt stige med ca. 2 prosent. For midlere og lavere lønnsinntekter viser de nye beregninger 1-2 prosent sterkere øking enn forutsatt i nasjonalbudsjettet fra i høst. For trygdede viser de nye beregninger ca. ½ prosent sterkere øking enn nasjonalbudsjettet. Forskjellene skyldes dels at lønnsstigningen nå ser ut til å bli noe sterkere enn tidligere antatt, dels skriver de seg fra endringer som er gjort i forslaget til skatteregler og trygdeytelser for 1975. I vedlagte tabeller gis en mer utfyllende oversikt over beregningsresultatene.

./.

Beregningsutvalget vil understreke den usikkerhet som knytter seg til prisprognosen. Usikkerheten skyldes to forhold. For det første kan beregningsmodeller av typen PRIM aldri gi en helt dekkende beskrivelse av sammenhengene i økonomien. For det annet kan forutsetningene for prognosen komme til å svikte. Utvalget vil særlig peke på hvor vanskelig det er i dagens konjunktursituasjon å anslå utviklingen i utenlandsprisene: Enkelte råvarepriser har i den senere tid hatt en fallende tendens, men på den annen side tyder prognosene på en fortsatt sterk stigning i forbrukerprisene i mange land. Utvalget anslår nå at prisstigningen på vareimporten uten skip, oljeutvinningsutstyr m.v. vil bli om lag 5½ prosent fra 1974 til 1975. Dette er en del lavere enn anslaget i nasjonalbudsjettet fra i høst, som var i underkant av 10 prosent.

Foruten av importprisene avhenger den innenlandske prisutvikling sterkt av lønnsutviklingen. Lønnsutviklingen fra 1974 til 1975 vil for en stor del bli bestemt av allerede gitte tillegg; de usikre faktorer er indeksreguleringen til høsten og lønnsglidningen. Indekstillegget vil bare gjelde i en del av året og har således begrenset betydning for 1975. Lønnsglidningen lå gjennom hele 1974 på et høyt nivå og kan ventes å bli noe svakere i år. Utvalget antar at stigningen i lønn pr. årsverk for alle næringer sett under ett fra 1974 til 1975 vil bli noe sterkere enn nasjonalbudsjettets anslag på 17 prosent.

For lønnstakerne er beregningene over utviklingen i disponibel realinntekt foretatt for inntektsnivåene 30 000, 35 000, 40 000, 45 000, 50 000, 75 000, 100 000 og 125 000 kroner i 1974. Familietypene er enslig, ektepar med 2 og 4 barn. For trygdede gjelder beregningene ektepar med minstepensjon.

For lønnstakerne viser beregningene stort sett at det er de midlere inntektsnivåer som vil få den største øking i disponibel realinntekt. Dette er særlig markert for enslige

som på disse inntektsnivåer vil få en øking på opptil 8 prosent. Også på de lavere inntektsnivåer vil utviklingen bli sterk. Inntektstakere med inntekter på 100 000 - 125 000 kroner vil etter beregningene få en stigning i disponibel realinntekt varierende fra 2 til $4\frac{1}{2}$ prosent.

For trygdede ektepar med minstepensjon er økingen i disponibel realinntekt beregnet til 1,9 prosent.

Utviklingen i disponibel realinntekt gir uttrykk for evne til privatfinansiert forbruk. Da det ikke inngår andre kontantstønader enn barnetrygd - foruten minstepensjon for trygdede - og det heller ikke tas hensyn til offentlige ytelser ellers, kan tallene ikke tolkes som uttrykk for endringer i levekår. For øvrig viser utvalget til sin Rapport nr. 1, 1974 hvor en nærmere vurdering av begrepet disponibel realinntekt er gjengitt.

Oslo, 15. april 1975

For Det tekniske beregningsutvalg
for inntektsoppgjørene

Odd Aukrust
formann

TABELL 1 UTVIKLINGEN I DISPONIBEL REALINNTEKT 1959 - 1975.
GJENNOMSNITTLIG ÅRLIG VEKST. PROSENT

	1959- 1975	1959- 1971	1971- 1975	1973- 1974	1974- 1975
Inntekt 30 000 kr i 1974					
Enslig	3,1	3,1	3,4	7,8	7,0
Ektepar med 2 barn	3,0	3,0	2,9	6,0	5,7
Ektepar med 4 barn	3,0	3,4	1,8	4,4	3,5
Inntekt 35 000 kr i 1974					
Enslig	2,9	2,8	3,3	7,9	6,9
Ektepar med 2 barn	2,8	2,8	2,8	4,9	6,4
Ektepar med 4 barn	2,9	3,2	1,8	3,6	4,3
Inntekt 40 000 kr i 1974					
Enslig	2,8	2,6	3,3	7,2	8,0
Ektepar med 2 barn	2,7	2,7	2,6	5,9	6,6
Ektepar med 4 barn	2,7	3,1	1,8	4,5	4,7
Inntekt 45 000 kr i 1974					
Enslig	2,7	2,5	3,2	7,1	8,1
Ektepar med 2 barn	2,5	2,4	2,7	6,6	6,0
Ektepar med 4 barn	2,6	2,8	1,9	5,3	4,2
Inntekt 50 000 kr i 1974					
Enslig	2,4	2,1	3,2	6,2	8,0
Ektepar med 2 barn	2,3	2,1	2,9	6,3	6,0
Ektepar med 4 barn	2,4	2,5	2,1	5,1	4,4
Inntekt 75 000 kr i 1974					
Enslig	1,6	1,5	1,9	3,7	5,7
Ektepar med 2 barn	1,8	1,7	2,2	4,0	6,2
Ektepar med 4 barn	1,7	1,7	1,6	3,4	4,9
Inntekt 100 000 kr i 1974					
Enslig	1,1	1,3	0,6	2,4	3,6
Ektepar med 2 barn	1,4	1,6	0,9	1,8	4,5
Ektepar med 4 barn	1,2	1,4	0,5	1,5	3,6
Inntekt 125 000 kr i 1974					
Enslig	0,9	1,2	0,2	1,6	2,3
Ektepar med 2 barn	1,2	1,6	0,2	1,1	3,1
Ektepar med 4 barn	1,1	1,4	-0,1	0,8	2,4
Trygdet ektepar med inntekt 18 100 kr i 1974	6,0	7,6	1,4	2,0	1,9

Merknad: For lønnstakere med inntekter på 30 000 - 50 000 kroner i 1974er lønnsutviklingen for voksne industriarbeidere etter N.A.F.s statistikk lagt til grunn for årene 1959-74. For lønnstakere med høyere inntekter er lønnsutviklingen for funksjonærer etter N.A.F.s statistikk lagt til grunn for disse år. Beregningene for 1974-75 er for alle lønnstakere basert på ventet lønnsutvikling for industriarbeidere.

TABELL 2. UTVIKLINGEN I DISPONIBEL REALINNTEKT 1959-1975. 1959 = 100.

	INNTEKT 30000 KR I 1974			INNTEKT 35000 KR I 1974			INNTEKT 40000 KR I 1974			INNTEKT 45000 KR I 1974		
	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.
	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.
1959	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1960	101.9	101.9	101.6	101.4	101.5	101.2	102.1	102.1	101.8	101.7	101.8	101.6
1961	103.9	104.3	103.7	103.5	104.0	103.5	104.3	104.6	104.1	104.0	104.3	103.9
1962	107.2	107.9	106.7	107.6	108.2	107.1	108.0	108.5	107.2	108.2	108.5	107.5
1963	110.5	112.2	112.2	110.8	112.2	112.2	111.2	112.4	112.4	111.3	111.6	112.4
1964	112.6	113.5	112.8	112.3	113.1	112.4	113.2	113.8	113.1	110.8	111.5	111.3
1965	119.0	121.4	121.3	118.5	120.8	119.7	116.6	118.0	118.1	116.6	117.3	118.1
1966	120.5	124.0	122.2	120.7	124.0	120.1	120.6	120.1	120.6	120.5	120.4	120.7
1967	123.8	126.4	128.3	122.5	125.1	125.8	122.4	123.9	125.3	121.7	121.7	124.7
1968	126.7	129.5	131.1	125.4	128.1	128.7	125.0	126.6	128.8	124.2	123.9	127.7
1969	130.6	133.5	134.8	129.3	132.0	132.4	129.5	130.1	132.4	127.4	127.3	131.2
1970	139.4	139.3	148.5	137.1	137.0	145.4	133.7	134.3	142.1	131.7	132.6	139.8
1971	143.1	143.0	150.0	139.3	139.4	146.0	136.0	137.3	143.5	133.7	133.4	139.3
1972	141.2	140.9	147.0	137.1	137.6	143.4	134.6	134.6	140.1	131.2	130.8	136.2
1973	141.6	142.9	148.7	137.4	139.1	144.7	134.4	135.0	140.5	130.8	131.2	136.5
1974	152.6	151.5	155.3	148.2	145.9	149.9	144.1	142.9	146.8	140.1	139.9	143.8
1975	163.3	160.1	160.7	158.4	155.3	156.4	155.6	152.3	153.7	151.4	148.3	149.0

	INNTEKT 50000 KR I 1974			INNTEKT 75000 KR I 1974			INNTEKT 100000 KR I 1974			INNTEKT 125000 KR I 1974		
	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.	ENSLIG	EKTEP.	EKTEP.
	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.	M.2 B.	M.4 B.	M.4 B.
1959	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
1960	103.0	102.9	102.6	102.7	102.5	102.8	102.4	102.2	102.0	102.3	102.1	101.9
1961	106.1	105.7	105.7	104.0	103.9	104.3	103.4	103.1	102.8	102.9	102.7	102.4
1962	107.9	106.8	107.4	104.8	104.6	104.6	103.7	103.1	102.5	102.3	102.1	101.5
1963	110.2	109.3	111.5	107.5	107.4	108.0	105.6	105.1	104.8	102.9	102.8	102.7
1964	109.8	109.2	110.5	105.9	106.1	106.9	103.2	103.1	102.8	99.3	99.6	99.7
1965	113.4	113.1	115.3	108.9	110.3	111.6	106.3	107.9	108.5	103.5	105.4	106.7
1966	118.8	117.7	119.6	112.9	113.9	114.5	109.6	111.0	111.1	106.8	108.2	109.0
1967	118.5	118.1	120.5	112.8	113.6	115.2	110.0	111.1	112.0	108.5	110.1	111.1
1968	122.2	121.5	126.7	116.2	116.5	117.9	114.7	115.2	115.5	114.0	114.8	115.4
1969	125.1	124.7	130.0	118.7	119.0	120.1	116.3	116.8	117.2	115.4	116.2	116.7
1970	127.2	127.1	134.1	119.8	122.7	122.7	119.1	123.1	121.6	120.6	125.8	124.1
1971	128.3	127.9	133.7	119.9	122.8	122.0	116.4	120.7	118.3	114.8	120.6	118.8
1972	127.6	127.0	132.2	118.9	121.9	120.6	114.9	119.3	117.0	113.4	118.6	116.6
1973	127.0	127.2	132.4	117.5	121.1	119.9	112.4	117.5	115.4	111.1	116.6	114.8
1974	134.9	135.2	139.1	121.9	126.0	124.0	115.1	119.6	117.1	112.9	117.9	115.7
1975	145.7	143.3	145.2	128.9	133.8	133.1	119.3	125.0	121.3	115.5	121.6	118.5